

KPT3370

ร355ศ

ฉ.2

ศาลรัฐธรรมนูญ
The Constitutional Court

ศาลรัฐธรรมนูญ

The Constitutional Court

คำนำ

มีหนังสือคู่มือหรือเอกสารแนะนำศาลรัฐธรรมนูญหลายเล่ม แต่การจัดกระจายกันอยู่และยังไม่มีความเป็นปัจจุบัน จึงสมควรปรับปรุงและรวบรวมให้อยู่ในเล่มเดียวกัน เพื่อความสะดวกแก่ผู้ที่สนใจศึกษา หรือตรวจสอบ ประจวบกับศาลรัฐธรรมนูญได้จัดตั้งมาครบ ๗ ปี ในวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการสื่อประชาสัมพันธ์ของศาลรัฐธรรมนูญ จึงเห็นควรจัดพิมพ์หนังสือเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่นวาระอันเป็นวันสำคัญนี้ด้วย

คณะกรรมการสื่อประชาสัมพันธ์เชื่อว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ท่านที่สนใจไม่มากนักน้อย

(นายอูระ หวังอ้อมกลาง)

ประธานคณะกรรมการสื่อประชาสัมพันธ์

สารบัญ

คำนำ	๒
ความเป็นมาของศาลรัฐธรรมนูญ	๔
อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ	๖
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	๘
แผนภูมิแสดงกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ	๑๔
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๖
อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๘
โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๙
ชื่อภาษาอังกฤษและตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญ	๒๓
ชื่อภาษาไทยและอังกฤษ หน่วยงานและตำแหน่ง ในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๒๔
หมายเลขโทรศัพท์	๒๘
ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ระดับ ๑๑- ๘	๒๙
อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์	๓๓

ความเป็นมาของศาลรัฐธรรมนูญ

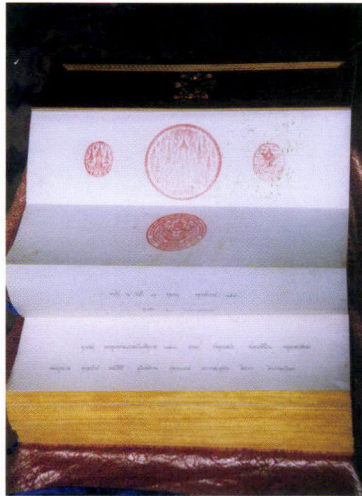
ในอดีตก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๙ นั้น ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่ากรณีที่บทบัญญัติของกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จะให้องค์กรใดทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดว่า กฎหมายนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ประการใด จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๘๘ หลังจากที่ยุทธศาสตร์โลกครั้งที่ ๒ ยุติลง ได้มีการตรา “พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พ.ศ. ๒๔๘๘” ขึ้นเพื่อลงโทษแก่ผู้ที่ได้กระทำการตามที่กฎหมายนี้ถือว่าเป็นอาชญากรรมสงครามไม่ว่าการกระทำนั้นจะได้กระทำไปก่อนหรือหลังจากที่กฎหมายนี้ ใช้บังคับก็ตาม

ต่อมาเมื่อคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล ศาลฎีกาได้พิจารณาโดยให้เหตุผลว่า ศาลฎีกามีอำนาจที่จะวินิจฉัยว่า กฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่โดยให้เหตุผลว่า ศาลเป็นองค์กรที่ใช้กฎหมายจึงต้องรู้ว่ากฎหมายนั้นใช้บังคับได้หรือไม่ อีกทั้งศาลเป็นองค์กรตุลาการซึ่งมีหน้าที่ใช้บังคับกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติตราขึ้น นอกจากนี้ ยังเห็นว่าฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถที่จะตีความได้ว่ากฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เนื่องจากฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้ตรากฎหมายขึ้นเอง ส่วนฝ่ายบริหารนั้น ก็ไม่มีอำนาจหน้าที่ตีความว่ากฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่เช่นเดียวกัน

ดังนั้น ศาลฎีกาจึงได้พิพากษาว่า พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่ตราขึ้นนั้นเป็นการบังคับใช้กฎหมายอาญาในลักษณะที่มีผลย้อนหลัง เป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ถือว่าพระราชบัญญัตินับนี้ใช้บังคับไม่ได้เป็นโมฆะ จากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีดังกล่าว ทำให้เกิดประเด็น ถกเถียงกันต่อมาว่า องค์กรใดควรจะมียุทธศาสตร์หน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ซึ่งใน

ขณะนั้นฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภาผู้แทนราษฎรเห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๒ กำหนดให้ตนมีอำนาจเด็ดขาดในการตีความรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การพิจารณาว่ากฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงควรเป็นอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร

เพื่อยุติข้อขัดแย้งในประเด็นปัญหาดังกล่าว ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๘๙ จึงได้กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เรียกว่า “คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ” เพื่อทำหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา จนกระทั่งต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบขององค์กรใหม่จาก “คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ” เป็นองค์กรในรูปแบบศาลที่ใช้อำนาจตุลาการ เรียกว่า “ศาลรัฐธรรมนูญ”

อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ทั้งตามรัฐธรรมนูญ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหลายประการ ซึ่งถ้าพิจารณาตามสภาพแห่งอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ก็อาจจะแบ่งได้เป็น ๓ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

ก. อำนาจหน้าที่ในการควบคุมกฎหมายหรือร่างกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ

คือการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายและบทบัญญัติต่าง ๆ นั้นเอง โดยรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๖ ว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่า กฎหมายหรือร่างกฎหมายที่เป็นปัญหานั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

การควบคุมนี้ทำได้ทั้งก่อนกฎหมายจะใช้บังคับ คือในการขั้นตอนกระบวนการนิติบัญญัติ และเมื่อกฎหมายใช้บังคับแล้วโดยผ่านกระบวนการยุติธรรมทางศาล หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ข. อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยสถานภาพของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจะต้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองนั้นหรือไม่ ทั้งนี้ไม่ว่าจะโดยมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตรงตามรัฐธรรมนูญ หรือโดยกระบวนการถอดถอนตามรัฐธรรมนูญก็ตาม ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นองค์กรผู้วินิจฉัยว่าสถานภาพของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นปัญหาสิ้นสุดลงหรือไม่นั้น

ตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญมีบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยในส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรี และกรรมการการเลือกตั้ง

ค. อำนาจหน้าที่อื่น ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด

นอกจากนี้ศาลรัฐธรรมนูญยังคงมีอำนาจหน้าที่อื่นๆ ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ด้วย

หน้าที่ดังกล่าว เช่น พิจารณาอุทธรณ์ของสมาชิกพรรคการเมืองที่ถูกพรรคการเมืองนั้นมิมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ วินิจฉัยในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เป็นต้น

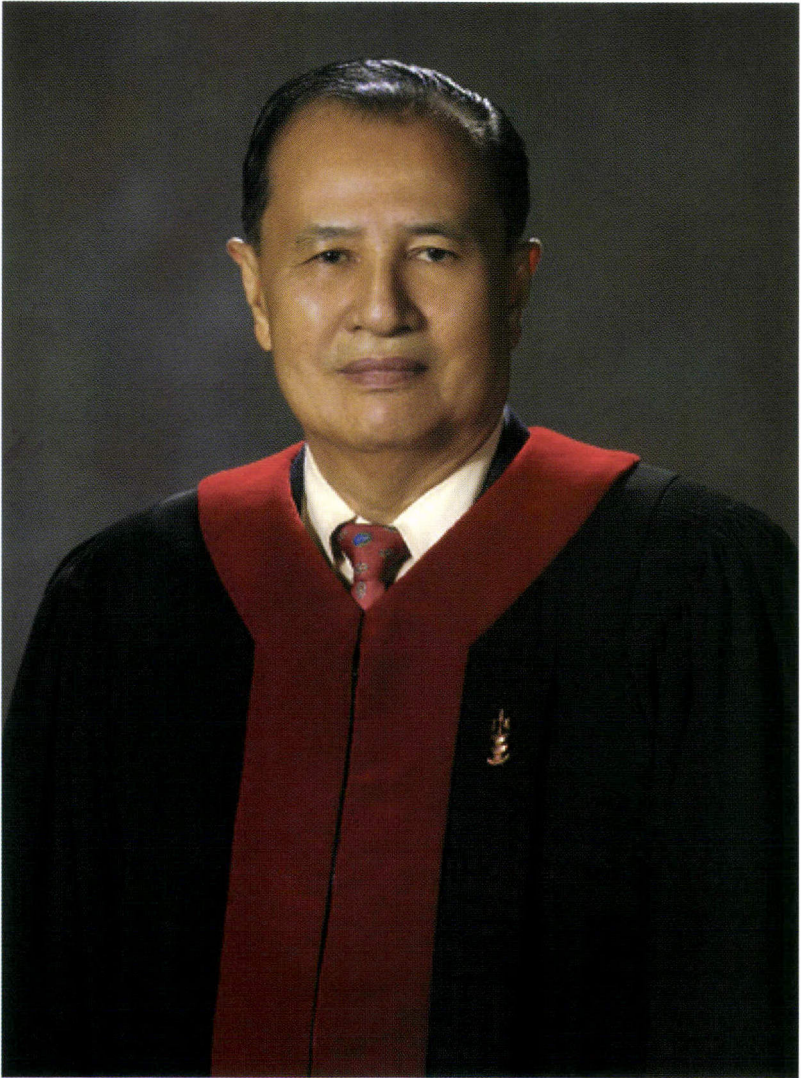

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๕๕ ว่า ให้มีประธานศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน และ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก ๑๔ คน รวมเป็น ๑๕ คน ประกอบกันเป็น “ศาลรัฐธรรมนูญ” ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๑๕ คน มาจากบุคคลใดบ้าง ตามมาตรา ๒๕๕ ได้ กำหนดไว้ดังนี้ คือ

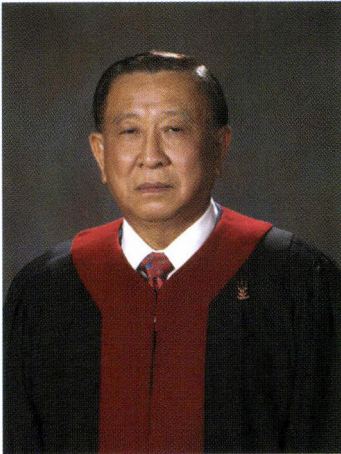
๑. ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๕ คน
๒. ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือก โดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน
๓. ผู้ทรงคุณวุฒิสถาษานิติศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกจาก วุฒิสภา จำนวน ๕ คน
๔. ผู้ทรงคุณวุฒิสถาษารัฐศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกจาก วุฒิสภา จำนวน ๓ คน

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

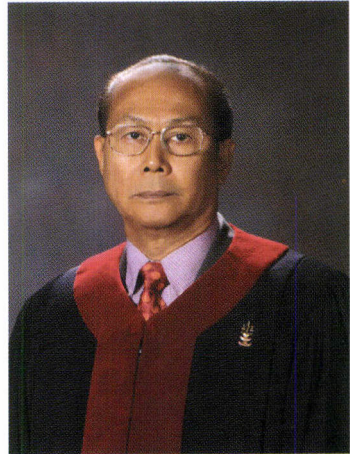

ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ
H.E. Prof. Dr. Kramol Tongdhamachart

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

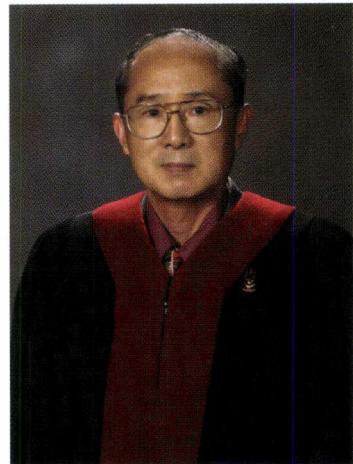
นายจิระ บุญพจนสุนทร
Mr. Jira Boonpojanasontorn

นายจุมพล ณ สงขลา
Mr. Jumpol Na Songkhla

นายนพดล เฮงเจริญ
Mr. Nopadol Hengjareon

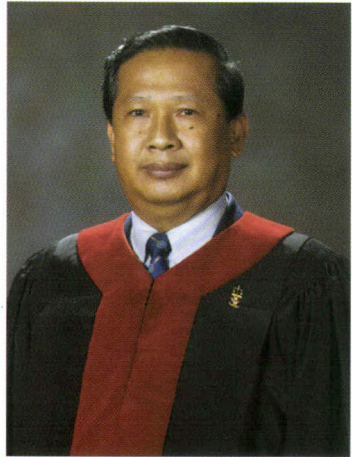

นายปรีชา เฉลิมวณิช
Mr. Preecha Chalermvanich

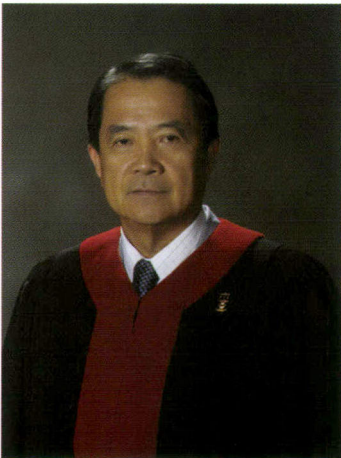
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

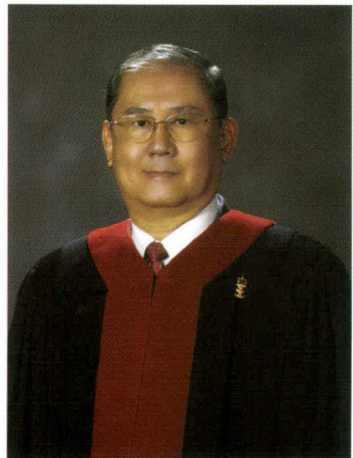
นายผัน จันทรปาน
Mr. Parn Jantraparn

นายมงคล สระฐาน
Mr. Mongkol Saratun

นายมานิต วิทยาเต็ม
Mr. Manit Wityatem

นายศักดิ์ เตชะชาญ
Mr. Sakdi Techacharn

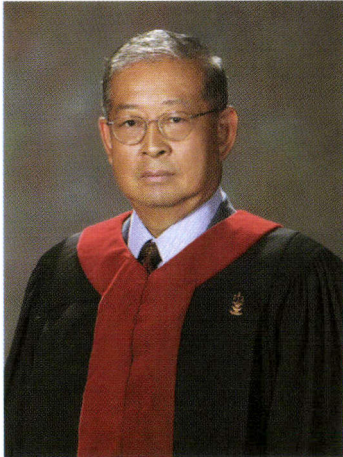
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์
Mr. Sutee Suthisomboon

พล.ต.อ.สุวรรณ สุวรรณเวช
Pol. Gen. Suwan Suwanvecho

นายสุวิทย์ ธีรพงษ์
Mr. Suvit Teerapong

ศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ อัสวารจน์
Prof. Dr. Saowanee Asawaroj

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

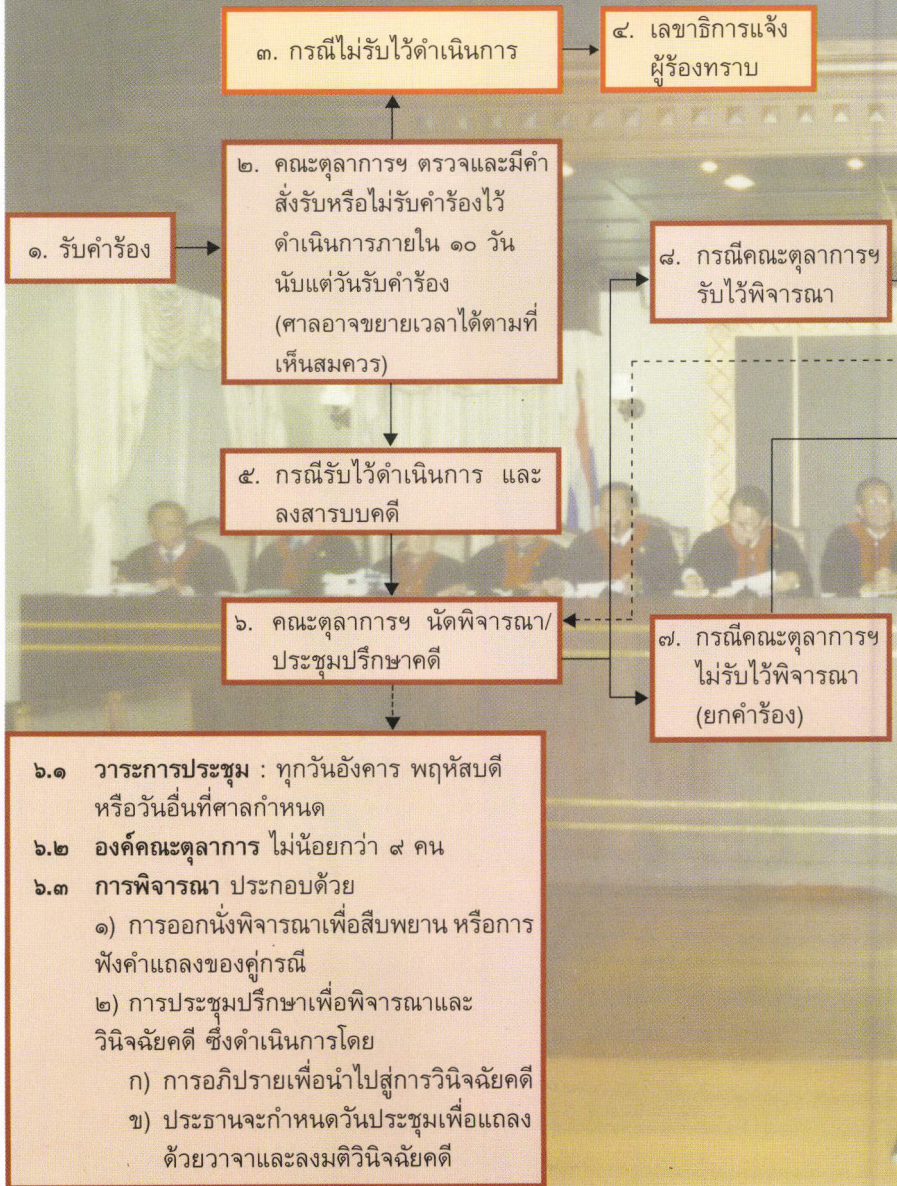
นายอภัย จันทนจุลกะ
Mr. Apai Chandanachulaka

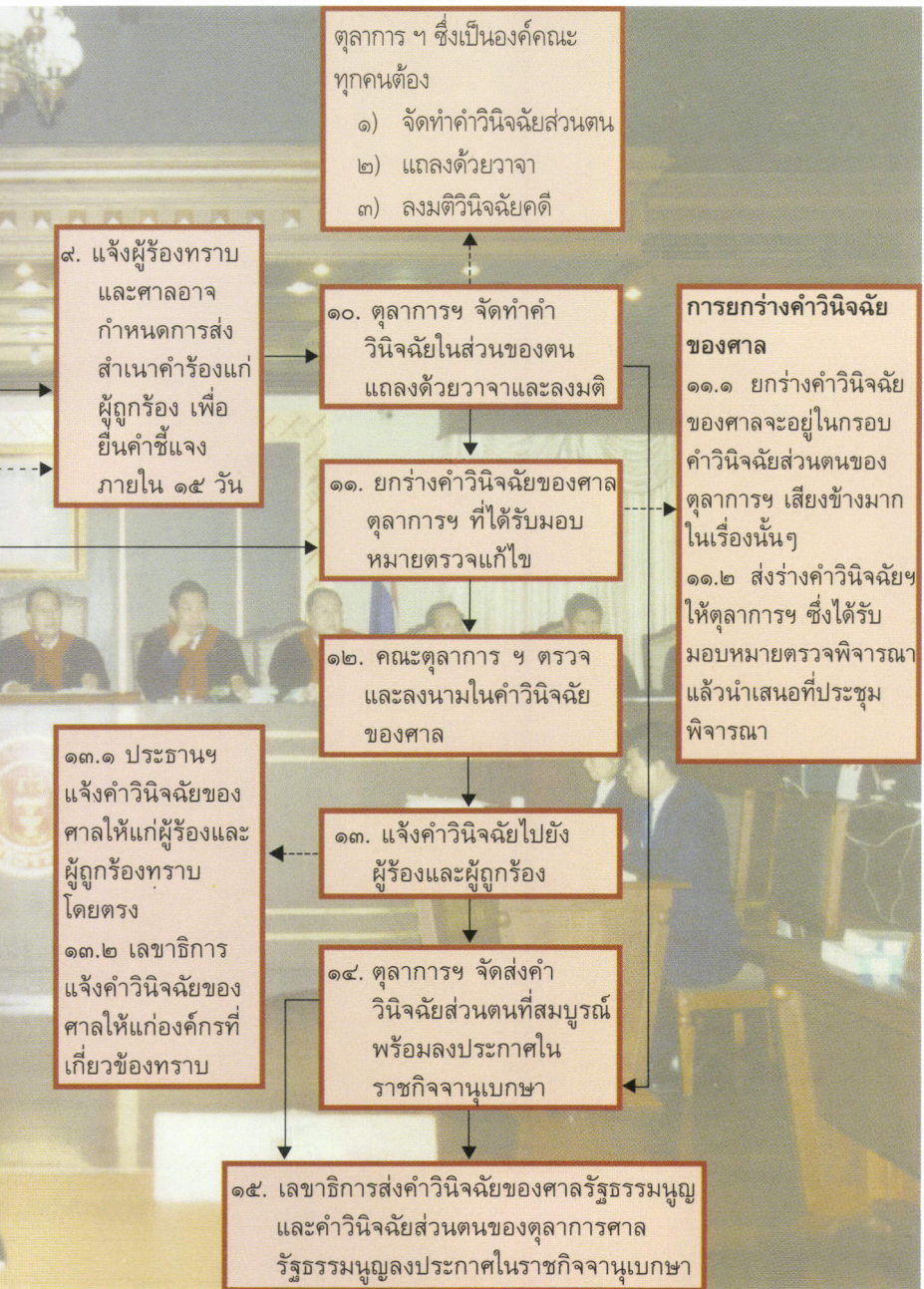

นายอุระ หวังอ้อมกลาง
Mr. Ura Wang-Orm-Klang

แผนภูมิแสดงกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ตุลาการฯ ซึ่งเป็นองค์คณะ
ทุกคนต้อง

- ๑) จัดทำคำวินิจฉัยส่วนตน
- ๒) แกลงด้วยวาจา
- ๓) ลงมติวินิจฉัยคดี

๙. แจ้งผู้ร้องทราบ
และศาลอาจ
กำหนดการส่ง
สำเนาคำร้องแก่
ผู้ถูกร้อง เพื่อ
ยืนยันคำชี้แจง
ภายใน ๑๕ วัน

๑๐. ตุลาการฯ จัดทำคำ
วินิจฉัยในส่วนของตน
แกลงด้วยวาจาและลงมติ

**การยกร่างคำวินิจฉัย
ของศาล**

๑๑.๑ ยกร่างคำวินิจฉัย
ของศาลจะอยู่ในกรอบ
คำวินิจฉัยส่วนตนของ
ตุลาการฯ เสียข้งมาก
ในเรื่องนั้นๆ

๑๑.๒ ส่งร่างคำวินิจฉัยฯ
ให้ตุลาการฯ ซึ่งได้รับ
มอบหมายตรวจพิจารณา
แล้วนำเสนอที่ประชุม
พิจารณา

๑๑. ยกร่างคำวินิจฉัยของศาล
ตุลาการฯ ที่ได้รับมอบ
หมายตรวจแก้ไข

๑๒. คณะตุลาการฯ ตรวจสอบ
และลงนามในคำวินิจฉัย
ของศาล

๑๓.๑ ประธานฯ
แจ้งคำวินิจฉัยของ
ศาลให้แก่ผู้ร้องและผู้
ถูกร้องทราบ
โดยตรง

๑๓.๒ เลขานุการ
แจ้งคำวินิจฉัยของ
ศาลให้แก่องค์กรที่
เกี่ยวข้องทราบ

๑๓. แจ้งคำวินิจฉัยไปยัง
ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

๑๔. ตุลาการฯ จัดส่งคำ
วินิจฉัยส่วนตนที่สมบูรณ์
พร้อมลงประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕. เลขานุการส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
และคำวินิจฉัยส่วนตนของตุลาการศาล
รัฐธรรมนูญลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๐ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยเป็นหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ปัจจุบันตั้งอยู่ ณ อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีผู้บริหารสูงสุด คือ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งปัจจุบันได้แก่นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ โดยมี นายสนธิ จรอนันต์ และ นายณภดล ช.สรพงษ์ ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

นายไพบูลย์ วรรณไพฑูรย์
Mr. Paiboon Varahapaitoon

รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

นายสนธิ จรอนันต์
Mr. Sanit Chormanan

นายนภดล ช.สรพงษ์
Mr. Nophadol J.Soraphong

อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ตามพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. รับผิดชอบงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ
๒. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล คำสั่ง และคำวินิจฉัยต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
๓. สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่กิจการของศาลรัฐธรรมนูญ

๔. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมอบหมาย

จากบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว สามารถกำหนดเป็นประเภทของภารกิจ หรือกิจการที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดประกอบด้วย

(๑) ภารกิจด้านการสนับสนุนคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ได้แก่ งานศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูล ข้อกฎหมาย การทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำร้อง การยกร่างคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งดำเนินการอื่นตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) ภารกิจด้านการศึกษาวิจัยด้านวิชาการ ได้แก่ การศึกษาวิจัยทางวิชาการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ การเสนอความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับคำร้องและคดี ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การเผยแพร่ให้ความรู้ การศึกษาต่อสาธารณะในทางวิชาการเกี่ยวกับ

รัฐธรรมนูญและงานศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนางานศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) ภารกิจด้านการบริหารและการจัดการสำนักงาน ได้แก่ การจัดทำนโยบาย แผนงบประมาณ ติดตามประเมินผล บริหารงานคลัง พัสดุ ครุภัณฑ์ พาหนะ อาคารสถานที่ บริหารและพัฒนาบุคลากร พัฒนาระบบงานภายใน ปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติงาน พัฒนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ บริการข้อมูลกฎหมายรัฐธรรมนูญ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูลข่าวสาร

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดกรอบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็น ๖ ส่วน ตามประเภทภารกิจหรือกิจการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดังนี้

๑. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ

มีภารกิจด้านงานคดีในการจัดทำสรุปคำแถลงการณ์คดี ทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และการให้ความเห็นประกอบการวินิจฉัยควบคู่ไปกับสรุปสำนวนของกลุ่มงานคดี การจัดทำเอกสารค้นคว้า วิเคราะห์ หรือให้ความเห็นทางวิชาการในงานคดี การตรวจสอบสรุปย่อคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ และบรรทัดฐานคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ผ่านการจัดทำโดยกลุ่มงานคดี การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลแห่งคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงผลสะท้อนจากการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

นอกจากนี้ยังมีภารกิจด้านงานวิชาการในการจัดทำบทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญ และบทความทางวิชาการอื่นในสาขากฎหมายมหาชนหรือประโยชน์สาธารณะอื่น

๒. สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ

มีภารกิจด้านการสนับสนุนกิจการงานของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ในงานนโยบายและกฎหมายกล่าวคือ เสนอความเห็นด้านการกำหนดนโยบาย และการประสานนโยบายเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อการสั่งการของประธานศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ค้นคว้าทางวิชาการและดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบ ข้อกำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินงานเกี่ยวกับคดีหรือคำร้องที่อยู่ในอำนาจประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ภารกิจด้านงานตุลาการและพีธีการ ดำเนินงานเลขานุการของประธานศาลรัฐธรรมนูญ /ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ งานเลขานุการคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานราชการกับหน่วยงานในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานราชการภายนอกเพื่อกิจการงานราชการของประธานศาลรัฐธรรมนูญ / ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธี รัฐพิธีและพิธีการต่าง ๆ ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๓. สำนักอำนวยการกิจการศาลรัฐธรรมนูญ

มีภารกิจด้านการสนับสนุนงานด้านการบริหารงานทั่วไป งานบริหารบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและสวัสดิการ งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศาลรัฐธรรมนูญ งานสถานที่และรักษาความปลอดภัย งานยานพาหนะ งานอำนวยการด้านการประชุมที่เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ

การออกน้ํงพิจารณาาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

อีกทั้งคําเนินงานด้านเลขานุการน้ํงบริหาร งานประชุมตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเชิงบริหาร งานวิเคราะห์และให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและเกี่ยวกับงานด้านการบริหาร

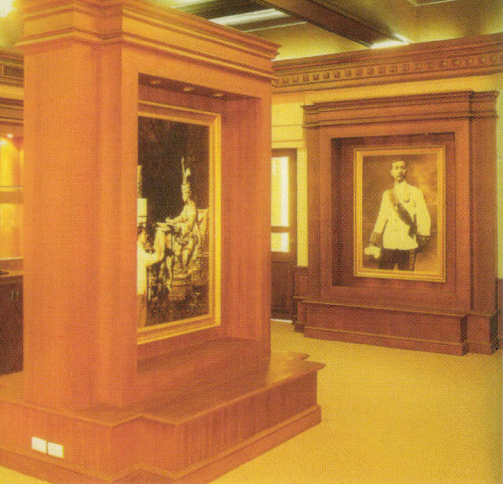
๔. ศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ

มีภารกิจด้านงานนโยบายและแผน การงบประมาณของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนติดตามประเมินผลการทำงานตามนโยบายและแผน งานพัฒนาทรัพยากรและระบบสารสนเทศ งานข้อมูลกฎหมายรัฐธรรมนูญไทยและต่างประเทศ ข้อมูลกฎหมายไทย งานจดหมายเหตุศาลรัฐธรรมนูญและงานพิพิธภัณฑ์ศาลรัฐธรรมนูญ งานพัฒนาระบบและข้อมูลสารสนเทศ งานพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และงานปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

๕. กลุ่มงานคดี ๑ - ๘

มีภารกิจหลักด้านงานเลขานุการในการประชุมเชิงคดีของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การพิจารณาค้นกรองคําร้องและทำความเห็นเสนอต่อตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ งานสารบบคดี งานสรุปสำนวนและตรวจสอบสำนวนในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย งานประสานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคําร้อง คําเนินการยกร่างคําวินิจฉัยกลางตามมติของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพร้อมทั้งตรวจทานร่างคําวินิจฉัย ฯ งานจัดทำต้นฉบับคําวินิจฉัยกลางของศาลรัฐธรรมนูญ และคําวินิจฉัยของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

งานค้นคว้าข้อกฎหมาย งานวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการพิจารณาและระบบงานคดีหรือคําร้องของศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติงานนิติกรประจำองค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๖. สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

มีภารกิจ เผยแพร่และพัฒนางองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ คติรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญ ดังมีรายละเอียดที่สำคัญสามประการ คือ

(๑) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในรูปแบบของงานศึกษาเบื้องต้นและกรณีศึกษา บทความทางวิชาการ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ศึกษาวเคราะห์และวิจัย รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ และศึกษาค้นคว้าแนวบรรทัดฐานจากคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญ งานจัดอบรมและงานสัมมนา ให้ความรู้และกำหนดหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งงานด้านสิ่งพิมพ์เชิงวิชาการของศาลรัฐธรรมนูญ จัดทำวารสารศาลรัฐธรรมนูญและจดหมายข่าวศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) พัฒนางองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญให้มีความก้าวหน้า สร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคีและชุมชนทางวิชาการด้านรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญทั้งภายในและภายนอกประเทศ งานวิเทศสัมพันธ์ งานสนับสนุนและจัดหาทุนเพื่อการศึกษาดูงานต่างประเทศ การศึกษาต่อ งานโครงการแลกเปลี่ยนข้าราชการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ต่อภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญ

ชื่อภาษาอังกฤษและตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญ

๑. ศาลรัฐธรรมนูญ
(The Constitutional Court of the Kingdom of Thailand)
๒. ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(President of the Constitutional Court)
๓. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(Judge of the Constitutional Court)
๔. ที่ปรึกษาประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(Advisor of President of the Constitutional Court)
๕. ที่ปรึกษาศุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(Advisor of Judge of the Constitutional Court)
๖. ผู้เชี่ยวชาญประจำประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(Senior Expert of President of the Constitutional Court)
๗. ผู้เชี่ยวชาญประจำตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(Senior Expert of Judge of the Constitutional Court)
๘. ผู้ทรงคุณวุฒิประจำศาลรัฐธรรมนูญ
(Expert of the Constitutional Court)
๙. เลขาธิการประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(Secretary of President of the Constitutional Court)
๑๐. เลขาธิการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(Secretary of Judge of the Constitutional Court)
๑๑. ผู้ช่วยเลขาธิการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(Deputy Secretary of Judge of the Constitutional Court)

ชื่อภาษาไทยและอังกฤษ หน่วยงานและตำแหน่ง ในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๑. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(Office of the Constitutional Court)
 - ๑.๑ เลขขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(Secretary-General of Office of the Constitutional Court)
 - ๑.๒ รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(Deputy Secretary- General of Office of the Constitutional Court)
 - ๑.๓ ที่ปรึกษาสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(Advisor of Office of the Constitutional Court)
 - ๑.๔ ตรวจสอบภายใน
(Internal Audit)
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ
(Case and Academic Expert Group)
 - ๒.๑ ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ
(Senior Expert on Legal and Academic Affairs)
 - ๒.๒ งานช่วยอำนวยความสะดวก
(General Affairs Section)
๓. สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(Office of the President of the Constitutional Court)
 - ๓.๑ ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(Director of Office of the President of the Constitutional Court)

- ๓.๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและกฎหมาย
(Senior Expert on Legal and Policy Affairs)
- ๓.๓ ส่วนงานตุลาการและพิธีการ
(Ceremony and Judicial Works Division)
 - ๓.๓.๑ ผู้อำนวยการส่วนงานและพิธีการ
(Director of Ceremony Division)
- ๓.๔ ส่วนงานนโยบายและกฎหมาย
(Legal and Policy Works Division)
 - ๓.๔.๑ ผู้อำนวยการส่วนงานนโยบายและกฎหมาย
(Director of Legal and Policy Works Division)
 - ๓.๔.๒ งานช่วยอำนวยความสะดวก (General Affairs Section)
- ๔. สำนักอำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ
(Bureau of General Administration of the Constitutional Court)
 - ๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ
(Director of Bureau of General Administration of the Constitutional Court)
 - ๔.๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาบุคลากรและระเบียบ
(Senior Expert on Personnel Development and Regulation Affairs)
 - ๔.๓ ส่วนบริหารและพัฒนาบุคคล
(General Administration and Personnel Development Division)
 - ๔.๓.๑ ผู้อำนวยการส่วนบริหารและพัฒนาบุคคล
(Director of General Administration and Personnel Development Division)
 - ๔.๔ ส่วนการคลังและพัสดุ
(Finance and Procurement Division)

- ๔.๕.๑ ผู้อำนวยการส่วนการคลังและพัสดุ
(Director of Finance and Procurement
Division)
- ๔.๕ ส่วนประชาสัมพันธ์
(Public Relations Division)
 - ๔.๕.๑ ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์
(Director of Public Relations Division)
- ๕. ศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ
(Technology and Information Centre)
 - ๕.๑ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ
(Director of Technology and Information Centre)
 - ๕.๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศและระบบข้อมูล
(Senior Expert on Data and Information Affairs)
 - ๕.๓ ส่วนพัฒนาระบบและข้อมูลสารสนเทศ
(Development Systems and Information Division)
 - ๕.๓.๑ ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบและข้อมูลสารสนเทศ
(Director of Development Systems and
Information Division)
 - ๕.๔ ส่วนนโยบายและแผน (Policy and Planning Division)
 - ๕.๔.๑ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน
(Director of Policy and Planning Division)
 - ๕.๕ ส่วนสารนิเทศ (General Information Division)
 - ๕.๕.๑ ผู้อำนวยการส่วนสารนิเทศ
(Director of General Information Division)
 - ๕.๖ งานช่วยอำนาจการ (General Affairs Section)

๖. กลุ่มงานคดี (Case Work Groups)
- ๖.๑ ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี (Director of Case Work Groups)
 - ๖.๒ งานช่วยอำนวยความสะดวก (General Affairs Section)
๗. สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา (Institute of Constitution Studies)
- ๗.๑ ผู้อำนวยการสถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา
(Director of Institute of Constitution Studies)
 - ๗.๒ ผู้อำนวยการกลุ่มงานสัมมนาและเผยแพร่กฎหมาย
รัฐธรรมนูญ (Director of Constitution Law Seminar
and Dissemination Affairs)
 - ๗.๓ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ (Director
of Constitution Research and Development Affairs)
 - ๗.๔ ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานงานศาลรัฐธรรมนูญระหว่าง
ประเทศและวิเทศสัมพันธ์
(Director of International Constitutional Court
Coordination and Foreign Relation Affairs)
 - ๗.๕ งานช่วยอำนวยความสะดวก (General Affairs Section)
๘. เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ
(Officer of the Constitutional Court)
๙. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
(General Administration Officer)
๑๐. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Officer)

หมายเลขโทรศัพท์

เบอร์โทรศัพท์อัตโนมัติ ๐๒-๖๒๓๙๖๐๐

ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ ภายใน ๑๑๐๐
H.E. Prof. Dr. Kramol Tongdhamachart

นายจิระ บุญพจนสุนทร ภายใน ๕๑๔๔
Mr. Jira Boonpojanasoonorn

นายจุมพล ณ สงขลา ภายใน ๑๑๐๑
Mr. Jumpol Na Songkhla

นายนพดล เฮงเจริญ ภายใน ๒๑๒๓
Mr. Nopadol Hengjareon

นายปรีชา เฉลิมวณิช ภายใน ๒๑๒๓
Mr. Preecha Chalermvanich

นายพันธ์ จันทรปาน ภายใน ๓๑๐๐
Mr. Parn Jantraparn

นายมงคล สระแก้ว ภายใน ๒๑๐๐
Mr. Mongkol Saratun

นายมานิต วิทยาเต็ม ภายใน ๒๑๐๕
Mr. Manit Wityatam

นายศักดิ์ เตชะชาญ ภายใน ๒๑๒๓
Mr. Sakdi Techacharn

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ ภายใน ๕๑๔๔
Mr. Sutee Suthisomboon

พล.ต.อ.สุวรรณ สุวรรณเวช <i>Pol. Gen. Suwan Suwanvecho</i>	ภายใน	๓๑๐๓
นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ <i>Mr. Suvit Teerapong</i>	ภายใน	๓๑๐๔
ศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ อัสวโรจน์ <i>Prof. Dr. Saowanee Asawaroj</i>	ภายใน	๕๑๔๔
นายอภิัย จันทนจุลกะ <i>Mr. Apai Chandanachulaka</i>	ภายใน	๒๑๒๓
นายอุระ หวังอ้อมกลาง <i>Mr. Ura Wang-Orm-Klang</i>	ภายใน	๓๑๐๑

ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ระดับ ๑๑- ๘

ระดับ ๑๑

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ <i>Mr. Paiboon Varahapaitoon</i>	ภายใน	๑๑๐๓
---	-------	------

ระดับ ๑๐

นายสนธิ จรอนันต์ <i>Mr. Sanit Chornanan</i>	ภายใน	๑๑๓๐
นายนภดล ช.สรพงษ์ <i>Mr. Nophadol J. Soraphong</i>	ภายใน	๓๑๓๒
นายเชาวนะ ไตรมาศ <i>Mr. Choawana Trimas</i>	ภายใน	๓๑๐๘

ระดับ ๙

นางขนิษฐา โตโพธิ์ไทย <i>Mrs. Kanitta Topothai</i>	ภายใน	๓๑๑๗
--	-------	------

ระดับ ๙

นายสาโรช โชติพันธุ์ <i>Mr. Saroj Chotipan</i>	ภายใน	๓๑๑๕
นายปัญญา อุดชาชน <i>Mr. Punya Udchachon</i>	ภายใน	๓๑๑๐
นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์ <i>Mr. Pimon Thampitakpong</i>	ภายใน	๓๑๐๗
นายสุทธีรักษ์ ทรงศิริไล <i>Mr. Suttirak Songsivilai</i>	ภายใน	๓๑๑๒
นางจริยา อัครรักษ์ <i>Mrs. Jariya Assavarak</i>	ภายใน	๒๑๑๐
นางวิภาวรรณ หะวานนท์ <i>Mrs. Wipawan Havanond</i>	ภายใน	๓๑๓๔
นางพรทิภา ไสวสุวรรณหงส์ <i>Mrs. Porn-tipa Swaisuwanwong</i>	ภายใน	๓๐๐๐

ระดับ ๘

นายธีรพงษ์ ธิติธำกุล <i>Mr. Terapong Tithitangkul</i>	ภายใน	๑๑๐๔
นายวิทยา เลิศฤทธิ <i>Mr. Withaya Loesrite</i>	ภายใน	๒๑๑๒
น.ส. กฤติยา อัดถากร <i>Miss Krittiya Atthakorn</i>	ภายใน	๑๑๑๐
นายชาญณรงค์ วีระขจร <i>Mr. Chanchagun Verakajorn</i>	ภายใน	๒๑๐๗
น.ส. วราภรณ์ อมราพิทักษ์ <i>Miss Waraporn Amarapitak</i>	ภายใน	๕๑๔๖

ระดับ ๘

พันโท ภาคภูมิ ศิลารัตน์ <i>LTC. Phakphoom Silarat</i>	ภายใน	๓๑๓๗
นายกมล โสติโกคา <i>Mr. Kamol Sothipoka</i>	ภายใน	๓๑๓๖
นายสิทธิพร เสาภายน <i>Mr. Sithiporn Saubhayana</i>	ภายใน	๓๑๔๗
นายถิรวิชฌน์ มโนไพบูลย์ <i>Mr. Thirawich Manopaiboon</i>	ภายใน	๓๑๓๑
นางอัจฉรียา อนันตพงศ์ <i>Mrs. Autchreeya Ananetapong</i>	ภายใน	๒๑๑๕
นายเทชภัทร โพธิ์เดช <i>Mr. Techaphat Phodej</i>	ภายใน	๓๑๖๐
นายกาญจน์ วรกุล <i>Mr. Kran Worakul</i>	ภายใน	๓๑๔๓
นายมนตรี กนกวารี <i>Mr. Montree Kanokwaree</i>	ภายใน	๓๑๔๔
นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์ <i>Mr. Somrit Chaiwong</i>	ภายใน	๓๑๒๘

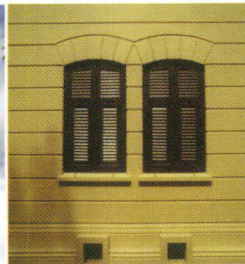
อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์

นับแต่วาระแรกที่ศาลรัฐธรรมนูญได้ถูกจัดตั้งขึ้น ตามรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้ง ๑๓ ท่านได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ในขณะนั้นศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มีอาคารสำหรับใช้เป็น ที่ทำการถาวร สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยความเห็นชอบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จึงได้ตกลงเช่าอาคารบ้านเจ้าพระยา ที่ตั้งอยู่ ณ อาคารเลขที่ ๔๙/๑ ถนนพระอาทิตย์ แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร กรุงเทพฯ เพื่อใช้เป็น ที่ทำการชั่วคราวของศาลรัฐธรรมนูญ

พร้อมกันนั้น ก็ได้มีการดำเนินการเพื่อจัดสร้าง หรือจัดหาอาคารที่ทำการถาวรของศาลรัฐธรรมนูญด้วย โดยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้เข้าเยี่ยมชมอาคารหลายแห่ง อาทิ วังปารุสกวัน วังสุนันทา รวมทั้งอาคารที่ทำการของหน่วยงานที่มีการย้ายที่ทำการหลายแห่ง เช่น กรมโยธาธิการหรือกระทรวงการต่างประเทศ (วังสราญรมย์) จนในที่สุด คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาเห็นว่า อาคารที่ทำการ สำนักงานเกษตรกรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งอยู่ ณ บ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร บนพื้นที่กว่าสองไร่ มีความเหมาะสม ในด้านลักษณะอาคารและทำเลที่ตั้ง สามารถที่จะบูรณะปรับปรุงเป็นสถานที่ทำการถาวรของศาลรัฐธรรมนูญได้

บ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (พุ่ม ศรีไชยันต์) มีประวัติความเป็นมา ยาวนาน ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยปี เป็นบ้านที่นำแบบอย่างสถาปัตยกรรมทาง ตะวันตกมาใช้ ก่อสร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ตลอดจนมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อเติมจากบ้านพัก อาศัยมาเป็นที่ทำการของส่วนราชการต่างๆ เช่น บ้านพักรับรองของ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ) กรม เกษตรและการประมง (ปัจจุบัน คือ กรมวิชาการเกษตรและกรมประมง) และสุดท้ายเป็น สำนักงานเกษตร กรุงเทพมหานคร

เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (พุ่ม ศรีไชยันต์) มีนามเดิมว่า พุ่ม รับราชการเป็นข้าหลวง มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ ต่อมาได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นพระสมุทโคจร และในสมัยรัชกาลที่ ๕ ก็ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็น พระนริทรราชเสนี ปลัดบัญชาข้าราชการพระกลาโหม แล้วเป็นพระยาเทพประชุน ปลัดทูลฉลองกรมพระกลาโหม ครั้ง พ.ศ. ๒๔๒๙ ก็ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นเจ้าพระยาพลเทพ เสนาบดีกระทรวงกษัตริการ และได้ ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ สมุหพระกลาโหม เป็นตำแหน่ง สุดท้าย

เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (พุ่ม ศรีไชยันต์) ถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๔ เมื่อมีอายุได้ ๘๑ ปี โดยไม่มีบุตรธิดา มีแต่หลาน คือ พระยาเสนาภูเบศร์ (ชาวหรือ อังกาบ) มีเรื่องเล่ากันในวงศ์ญาติว่า เมื่อ เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์เริ่มป่วยกระเสาะกระแสะ ได้เรียกพระยาเสนาภูเบศร์ไปถามว่ามีบ้าน ที่ซื้อให้พออยู่กันแล้วใช่หรือไม่ ซึ่งพระยาเสนาภูเบศร์ตอบว่ามีพออยู่แล้ว ต่อมาเมื่อ ท่านป่วยหนัก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมถึงบ้าน ด้วยความพิถีพิถันปลื้ม และกตัญญูอย่างสูงสุดเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์จึงน้อมเกล้าฯ ถวายทรัพย์สินทั้งหมดแต่พระองค์ รวมทั้ง บ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์หลังนี้ด้วย

ห้องสมุดศาลรัฐธรรมนูญ

0010741

ศาลรัฐธรรมนูญ

อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์
ต๒๖ ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๐๐
www.concourt.or.th